

Förälder på avstånd

**Göteborgs
Stad**

Förälder på avstånd

Information till föräldrar med placerade barn.

Om ditt barn bor i familjehem

Om ditt barn inte kan bo kvar hemma utan bor i eller är på väg att flytta till ett familjehem är det viktigt att du har information om dina rättigheter och skyldigheter. Då kan du tillsammans med socialtjänsten och familjehemmet skapa trygghet kring barnet och din egen situation. I den här broschyren har vi samlat viktig information. Du kan också prata med barnets socialsekreterare om du funderar över något.

Familjehemsplacering och familjehem

Om barnet behöver bo någon annanstans än hos dig för en kortare eller längre tid kan socialtjänsten föreslå placering i ett familjehem. Det vanligaste är att en placering beslutas enligt Socialtjänstlagen (SoL). Det betyder att du och socialtjänsten har kommit överens om att barnet inte ska bo hemma. Beslutet kan också vara mot din eller ditt barns vilja (barn från 15 år). Då beslutas placeringen enligt Lagen om vård av unga (LVU). Placering enligt LVU beslutas av Förvaltningsrätten efter ansökan från socialnämnden. Beslutet går att överklaga.

Varför familjehem?

Det kan finnas många olika orsaker till att barn behöver bo i familjehem. Ofta handlar det om att barnet inte får det stöd det behöver för att må bra och utvecklas. Det kan också handla om att barnet gör saker som kan vara farliga för sig själv eller andra. Det är inte alltid föräldrar och barn är överens med socialtjänsten om varför barnet ska bo i familjehem.

Vad är ett familjehem?

Ett familjehem kan se ut på olika sätt. Alla som vill bli familjehem ska utredas av socialtjänsten. Socialtjänsten tar då bland annat reda på hur familjen bor, vad de har för kunskap och erfarenhet av barn och hur de ser på att vara familjehem. Det behövs olika familjehem för att kunna möta barns olikheter. Det ska finnas plats, tid och omtanke i ett familjehem. Det ska också vara ett tryggt hem.

Hitta familjehem

När socialtjänsten letar efter ett familjehem ska de först undersöka om barnet kan bo hos en släkting eller anhörig. Om det inte går är det viktigt att hitta ett familjehem som kan ta väl hand om just ditt barn. Du kan själv komma med förslag på familjer, men det är socialtjänsten som till slut bestämmer. När socialtjänsten har hittat ett familjehem fattar kommunens socialnämnd beslut om att barnet får flytta dit. Därefter följer socialtjänsten upp vad som händer dig och ditt barn.

Vårdplan

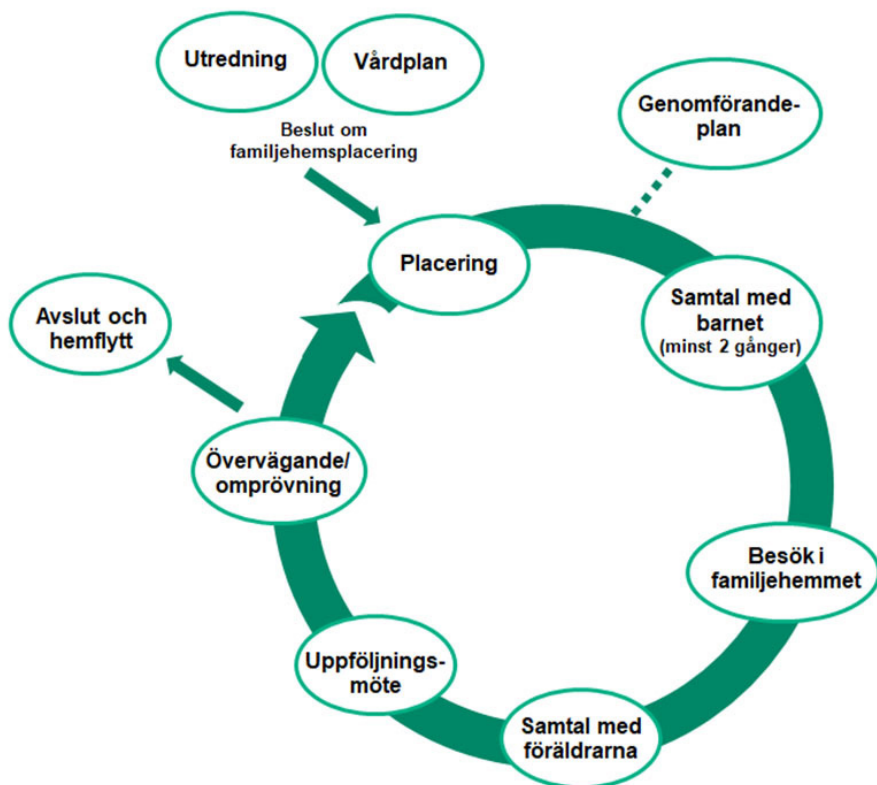
Socialtjänsten skriver en vårdplan där du kan läsa varför ditt barn placeras och vad som behöver förändras för att barnet ska kunna flytta hem igen. När barnet flyttat till ett familjehem ska det finnas en genomförandeplan som beskriver vilken hjälp barnet ska få.

Omprovning/övervägande

Varje halvår ska socialtjänsten ta reda på hur det går för barnet och dig. De pratar med barnet, dig och familjehemmet och sammanfattar vad som har förändrats eller behöver förändras i ett dokument som kallas övervägande eller omprovning.

Halvårshjul

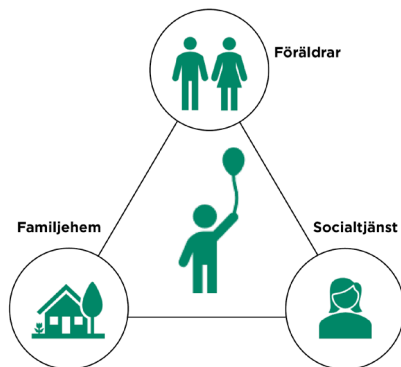
Nedan ser du en modell för hur socialtjänsten följer upp er situation halvårsvis.

Det tredelade föräldraskapet

När barnet bor i ett familjehem behöver du, socialtjänsten och familjehemsföräldrarna samarbeta för att tillsammans se till så ditt barn har det så bra som möjligt. Det brukar kallas ett tredelat föräldraskap.

Även om du under en längre eller kortare tid inte kan ta hand om ditt barn är det du som är förälder. Du kan hjälpa och underlätta för barnet genom att både säga och visa att det är okej att bo i en annan familj. Genom att berätta om ditt barns vanor, favoritmat, intressen och andra saker som är bra att veta gör du det lättare för både ditt barn och familjehemmet.

Du behöver skriva på en fullmakt för att familjehemmet ska kunna ta hand om barnet på bästa sätt, till exempel för att kunna hämta ut medicin.

Familjehemmets ansvar

Familjehemsföräldrarna ska ta hand om barnet. De ansvarar för kläder, mat, läxläsning och allt annat som rör barnets vardag. Familjehemmet ska medverka till att du och ditt barn träffas så som ni planerat och bestämt.

Socialtjänstens ansvar

Socialtjänsten har det övergripande ansvaret för att ditt barn får vård och omsorg. De håller regelbunden kontakt med ditt barn och följer upp hur det går i familjehemmet. Om ditt barn är placerat med stöd av LVU (Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga) tar socialnämnden över rätten att bestämma över barnet, till exempel hur ofta ni ska träffas eller om hälso- och sjukvård som barnet kan behöva. Socialtjänsten ansvarar också för att planera umgänge, alltså hur ofta du och andra viktiga personer som till exempel syskon eller andra släktingar ska träffa barnet. Vad som är bäst för barnet ska alltid vara utgångspunkt i planeringen av umgänget.

Dina rättigheter

Att vara förälder till ett barn som av olika skäl inte kan bo hemma kan väcka många känslor. Det är helt naturligt. En del föräldrar upplever att socialtjänsten ser allvarigare på saker som händer i familjen än de själva gör.

Om ett barn bedöms må bättre av att inte längre bo kvar hemma kan det upplevas som om föräldern inte längre är viktig i barnets liv. Det stämmer inte alls. Du som biologisk förälder fortsätter att vara viktig. Om du behöver hjälp med att hantera dina känslorna som placeringen väcker, eller med att göra förändringar i ditt föräldraskap, har du rätt till råd, stöd och hjälp från socialtjänsten. Du kan också ansöka om stöd för att kunna ha umgänge med ditt barn.

Du har även rätt att få information om hur det går för barnet och att få läsa barnets journal. Om du anser att något är fel har du rätt att få din uppfattning antecknad i journalen.

Synpunkter på placeringen

Om du har synpunkter på hur barnet har det i sitt familjehem ska du i första hand prata med barnets socialsekreterare. Du har också rätt att vända dig till socialsekreterarens chef med synpunkter eller klagomål. Om du upplever att du inte blir lyssnad på kan du vända dig till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). IVO har tillsyn över socialtjänsten, vilket betyder att de ska kontrollera att brister rättas till. IVO kan inte ändra ett beslut som fattats av en socialnämnd eller domstol.

Avgifter och bidrag

Föräldrar har enligt lag försörjningsskyldighet för sina barn. Om barnet inte bor tillsammans med en förälder ska föräldern betala ett underhållsbidrag. När ett barn är placerat i ett familjehem har föräldrarna skyldighet att bidra till kommunens kostnad för vården. Det gäller både frivilliga placeringar och placeringar enligt LVU. Hur mycket du ska betala beror på din årsinkomst och hur många barn du försörjer. Om din inkomst eller dina familjeförhållanden förändras ska du alltid kontakta socialtjänsten. I slutet av denna broschyr hittar du mer information om hur andra bidrag påverkas vid en placering.

Stella

Stella är en mottagning i Göteborgs Stad dit du som förälder med placerade barn är välkommen. Du kan prata om vad du går igenom och få stöd i frågor som rör ditt placerade barn. Stella är neutrala och för inte någons talan. Kontakta Stella via e-post: stella@afh.goteborg.se

Barnets rättigheter

Alla barn har rätt att växa upp i en trygg miljö. När barn bor i familjehem finns det särskilda lagar och regler som ska se till att det blir så.

Barnet har rätt att:

- Veta varför hen bor i ett familjehem
- Vara med när man planerar saker som gäller hen, till exempel hur länge det är tänkt att barnet ska bo i familjehemmet och vad som ska hända sen
- Veta vem som är hens socialsekreterare och hur hen kommer i kontakt med denna
- Få möjlighet att prata ensam med sin socialsekreterare
- Säga vad hen tycker och bli lyssnad på
- Få veta vad som skrivs om hen och få det stöd som hen behöver i skolarbetet
- Få hjälp till utbildning eller annan sysselsättning

När barnet har fyllt 15 år har hen rätt att:

- Ansöka hos socialtjänsten om det hen tycker sig behöva
- Ta del av beslutsunderlag och överklaga beslut som socialtjänsten fattar och som gäller barnet självt
- Säga ja eller nej till insatser som socialtjänsten föreslår

Synpunkter på placeringen

Om barnet har synpunkter på placering och planeringen kring denna bör hen prata med sin socialsekreterare. Barnet kan också ta kontakt med Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Bidrag som påverkas

Barnbidrag: ska alltid följa barnet. Därför kommer barnbidraget att flyttas över till familjehemmet. Även flerbarnstillägget kan påverkas.

Bostadsbidrag/tillägg: kontakta Försäkringskassan för att få veta om ditt bostadsbidrag påverkas av att barnet inte bor hemma.

Studiestöd från CSN: som vårdnadshavare kan du behålla barnets studiestöd men det ska komma barnet till godo. Socialnämnden kan om det finns skäl begära att studiestödet betalas till socialnämnden.

Underhållsstöd: du har inte rätt till underhållsstöd när barnet är placerat. Du måste själv ansöka om underhållsstöd hos Försäkringskassan om placeringen upphör.

Omvårdnadsbidrag: Försäkringskassan beviljar inte vårdbidrag för placerade barn. Kontakta Försäkringskassan för vidare information.

Försörjningsstöd: detta beviljas inte för kostnader avseende barnet när hen är placerat. Du kan vid behov ansöka om att få ekonomiskt bistånd för umgänge och umgängesresor.

Barnpension: barn har rätt till barnpension om den ena eller båda föräldrarna är avlidna. Barnpension betalas ut av Pensionsmyndigheten. För att säkerställa att barnpensionen används till fördel för barnet kan socialnämnden göra en anmälan till överförmyndaren som därefter beslutar hur barnets pengar och andra tillgångar ska placeras och får användas.

Ordlista

Socialtjänstlagen: Socialtjänstlagen styr socialt arbete i Sverige. Den bygger på frivillighet och förkortas ofta SoL. Om barnet är placerat enligt SoL är det en frivillig placering. Främst används 4 kap 1 § och 6 kap i SoL.

Lagen om vård av unga: Lagen om vård av unga används när barn placeras mot deras eller föräldrarnas vilja. Förkortas oftast LVU. Det är domstolen som avgör om barnet ska placeras enligt LVU.

Socialnämnden: I socialnämnden sitter förtroendevalda politiker. De ansvarar för socialtjänstens arbete och följer vården av placerade barn.

Socialtjänsten: Socialtjänsten arbetar på uppdrag av socialnämnden. Din socialsekreterare arbetar på socialtjänsten. (<https://kollpasoc.se>)

Socialstyrelsen: Socialstyrelsen är en statlig myndighet som ska ge stöd till och följa upp bland annat socialtjänsten. De tar också fram regler och rekommendationer för hur socialtjänsten ska följa lagen.

Inspektionen för vård och omsorg: Inspektionen för vård och omsorg ska se till att kommunens socialtjänst följer lagen. Förkortas IVO. Om du tycker att något är fel kan du kontakta IVO. (<https://ivo.se>)

Socialsekreterare: Socialsekreterare är utbildade i att träffa och prata med barn och familjer som behöver stöd eller hjälp. Socialsekreteraren följer upp ditt barns behov och de träffas regelbundet.

Familjehemssekreterare: Familjehemssekreterare är en person som arbetar med att utreda och ge stöd till familjehem.

Familjehem: Familjehem är en familj som tar hand om barn som inte kan bo hemma hos sina föräldrar. Familjehemmet får ersättning för att ta hand om ditt barn. Alla familjehem ska gå en utbildning och får stöd av socialtjänsten med att ta hand om barnet på bästa sätt.

Familjehemsutredning: Familjehemsutredning bedömer en familjs lämplighet för att ta emot andra barn i sitt hem. Bland annat kontrolleras ekonomi samt brotts- och misstankeregister. Ett familjehem ska vara tryggt, säkert och kunna ge barnet den omsorg hen behöver.

Umgängesplanering: Umgängesplanering visar hur och när barnet ska träffa dig, sina syskon eller andra för barnet viktiga personer. Detta kan se olika ut beroende på barnets behov. Socialsekreteraren träffar dig, barnet och familjehemmet och hämtar information från skolan. Socialnämnden informeras.

Övervägande: Övervägande är en uppföljning av placeringen som görs när barnet är placerat enligt SoL eller 2§ LVU (på grund av hemförhållanden). Varje halvår ska socialtjänsten överväga om barnet fortfarande har behov av att bo i familjehem och hur det går för barnet. Socialsekreteraren träffar dig, barnet och familjehemmet och hämtar information från skolan. Redogörelsen lämnas till socialnämnden som information.

Omrövning: Omrövning görs när barnet är placerat enligt 3 § LVU (på grund av barnets eget beteende). Varje halvår ska socialtjänsten ompröva om barnet fortfarande har behov av att bo i familjehem och hur det går för barnet. I omrövningsdokumentet skriver socialsekreteraren om barnets situation och fortsatta behov. Socialnämnden fattar beslut.

Vårdplan: Vårdplanen innehåller en beskrivning av vad barnet behöver för att ha det bra i vardagen. Socialtjänsten skriver vårdplanen.

Genomförandeplan: Genomförandeplanen beskriver vem som ska hjälpa barnet med olika saker, till exempel skola, sjukvård och hur ni ska träffas. Genomförandeplanen planeras gemensamt mellan socialtjänsten, familjehemmet, dig och barnet.

Vårdnadsöverflyttning: Vid vårdnadsöverflyttning flyttas vårdnaden för barnet från föräldrarna till familjehemsföräldrarna. När ett barn varit placerat i samma familjehem i tre år ska socialtjänsten överväga om det finns skäl att göra en vårdnadsöverflyttning.

Folkbokföring: Huvudregeln är att barnet ska vara skrivet i familjehemmet.

Upphörande av vård: Vård med stöd av SoL bygger på frivillighet. Vid placering enligt SoL ska placeringen upphöra om vårdnadshavaren begär det. Om socialtjänsten anser det olämpligt att barnet flyttar hem ska de överväga om det finns skäl att ansöka om LVU.

Begäran om upphörande av vård: Om vårdnadshavaren vill att en placering enligt LVU ska avslutas ska socialtjänsten inleda en utredning för att ta ställning till om vårdnaden fortfarande behövs. Beslut om avslag kan överklagas av vårdnadshavaren.

Umgängesbegränsning: Om socialtjänsten och vårdnadshavaren inte kan komma överens om umgängesplanering kan socialtjänsten vid placering enligt LVU fatta beslut om umgängesbegränsning. Beslutet kan överklagas av vårdnadshavaren.

Anteckning:.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kontaktuppgifter socialsekreterare:.....

.....

.....

.....

